

**Лабач В. Р.**, студентка,  
Юридичний інститут,  
Національний авіаційний університет, м. Київ  
Науковий керівник: Гончарук С. Т., к.ю.н., професор

## **ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ ЯК РІЗНОВИДУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ САНКЦІЙ**

Специфіка правових санкцій зумовлена об'єктивною природою і особливостями різних за змістом видів соціальних норм, різних форм соціальної регуляції. На думку багатьох дослідників, об'єктивні за своєю природою суттєві відмінності різних видів соціальних норм, їх специфічні ознаки обумовлюють і особливості санкцій за їх порушення [1, с.79].

Адміністративно-правова санкція, як важливе правове явище, за різних часів була об'єктом дослідження вчених-адміністративістів. Цій проблематиці приділяли увагу, зокрема: В. Б. Авер'янов, С. Т. Гончарук, Г. П. Бондаренко, І. І. Веремеєнко, В. К. Колпаков, В. А. Юсупов та інші.

І. І. Веремеєнко визначає санкцію як елемент норми права, встановленої державою для її охорони, яка вказує на ті міри державного примусу, які застосовуються до правопорушників диспозиції норми з метою виправлення та перевиховання його та інших осіб в дусі виконання законів, поваги до правил суспільного співіснування, а також попередження нових правопорушень [2, с. 19]. При цьому під заходами відповідальності за порушення нормативно-правових положень ним розуміються примусові заходи впливу, які містяться в адміністративно-правових санкціях і застосовуються уповноваженими органами, зокрема, до фізичних осіб за вчинення адміністративних правопорушень, і до юридичних осіб за порушення нормативно-правових положень.

Необхідність такої класифікації обумовлена, на думку В. К. Колпакова, особливістю цих заходів, а саме тим, що в юридичній літературі до цієї групи найчастіше включають тільки адміністративні стягнення, обминаючи застосування адміністративно-примусових заходів впливу, які не належать до адміністративних стягнень. Зокрема ст. 24-1 КУпАП передбачає застосування до неповнолітніх за вчинення правопорушення примусових заходів впливу [3, с. 79].

Адміністративна відповідальність – це фактично реалізація передбачених за порушення правової норми адміністративно-правових санкцій, а саме застосування уповноваженим органом чи посадовою особою адміністративних стягнень до правопорушника. Застосування ж такої адміністративної санкції, як вимоги припинити певні дії, що порушують

встановлений порядок, вказівка на неналежне виконання спеціального порядку не тягне за собою настання адміністративної відповідальності, хоча тут має місце порушення правових норм, і тягне за собою застосування певних санкцій. Хоча це питання є дискусійним.

Отже, якщо адміністративна санкція, як негативна реакція держави в особі її уповноважених органів, має місце при будь-якому порушенні адміністративно-правової норми, то адміністративне стягнення застосовується тільки при вчиненні адміністративного проступку, склад якого передбачено правовою нормою і має на меті покарання за порушення встановлених правил. Застосування адміністративного стягнення, передбаченого законодавством, означає настання адміністративної відповідальності для винної особи.

У загальній теорії права для класифікації санкцій запропоновано декілька критеріїв. Так, В. А. Юсупов виділяє поряд з примусовими санкціями, санкції-попередження та санкції заохочення. Останні він називає санкціями позитивного стимулювання [4, с. 117].

Як різновид адміністративно-правових санкцій, С. Т. Гончарук визначає стягнення як «матеріалізовану адміністративну відповідальність», як негативний правовий наслідок неправомірної поведінки особи, яка повинна відповісти за свій протиправний вчинок і понести за це відповідне покарання у вигляді певних несприятливих заходів моральною, матеріального та фізичного впливу, як останню ланку в системі заходів адміністративного примусу, які є мірою відповідальності» [5, с. 23]. Відповідний підхід закріплений законодавчо. Згідно зі ст. 23 КУпАП адміністративне стягнення є мірою відповідальності і застосовується з метою виховання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення в дусі дотримання законів, поваги до правил соціалістичного співіснування, а також запобігання вчиненню нових правопорушень як самим правопорушником, так й іншими особами.

Отже, адміністративні стягнення є одним із видів адміністративно-правових санкцій. Перш за все, вони передбачені конкретною правовою нормою, недотримання чи порушення якої ініціює їх застосування. По-друге, основною функцією адміністративного стягнення є виховання правопорушника. По-третє, це покарання реалізується через інститут адміністративної відповідальності і виступає її складовим елементом. По-четверте, законодавством передбачено спеціальний порядок їх застосування. І нарешті, адміністративні стягнення застосовуються спеціально уповноваженими органами в межах законодавчо визначеної компетенції. З огляду на те, що чинне законодавство і досі не містить змістовного визначення цієї правової категорії, доцільно визначити

адміністративне стягнення як покарання, зафіксоване в санкції порушеної правової норми чи норми, яка забезпечує її захист, що застосовується в адміністративному порядку органами адміністративної юрисдикції до особи, яка вчинила адміністративний проступок.

#### *Література*

1. Нерсисянц В. С. Філософія права – М. : Инфра М-Норма, 1997 – С. 79.
2. Веремеенко И. И. Административно-правовые санкции – М. : Юридическая литература, 1975. – 180 с.
3. Колпаков В. К. Адміністративне право України – К. : Юрінком Інтер, 1999. – 715 с.
4. Юсупов В. А. Теория административного права – М. : Юридическая литература, 1985 – 117 с.
5. Гончарук С. Т. Адміністративна відповідальність за законодавством України. – К. : МВС України, 1995. – С. 23.

УДК 33.025 (043.2)

**Лобода Ю. В.**, студентка,  
Юридичний інститут,  
Національний авіаційний університет, м. Київ  
Науковий керівник: Устинова І. П., к.ю.н

### **ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПАРЛАМЕНТСЬКОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ І НІМЕЧЧИНІ- ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ**

Актуальність даної теми полягає в тому, що контрольна діяльність в Україні малоефективна, оскільки кількість правопорушень, що здійснюються в сфері державних фінансів не зменшується [2, с. 41]. Організаційна схема державного фінансового контролю зарубіжних країн передбачає існування в галузевих міністерствах власних ревізійних органів, які забезпечують внутрішній контроль за правильністю витрачання державних коштів у системі певного відомства.

Системі зовнішнього фінансового контролю Німеччини властивий об'ємний, багатогранний взаємопроникаючий підхід до реалізації усіх наданих повноважень, що не залишає «білих плям» у ході контролю. Зовні аудиторські напрями діяльності Федеральної Рахункової палати Німеччини дещо нагадують наші, проте завдяки глибоко продуманій системі законодавчого регулювання зміст і організація їхньої роботи принципово відрізняються [4, с.34]. Для визначення завдань з аудиту посадові особи Рахункової палати України, які очолюють певні напрями її діяльності,